

MEDLEMSBLAD

Hösten 2024

GÄVLE FÅGELKLUBB

Medlemskap Gävle fågelklubb (GFK)

För att minska på kostnaderna vid utskick av de senaste medlemsbladen så valde GFK att inte skicka med ett inbetalningskort till medlemsbladet. Vi har dock upptäckt att medlemsantalet drastiskt minskat och funderar om anledningen kan vara avsaknad av bifogad faktura. Därför kommer här en uppmaning om att betala medlemsavgiften.

För pengarna får du Gävle fågelklubbs medlemsblad hemskickat till dig. För närvarande två gånger om året med information samt höst- eller vårprogram.

De kronor som blir över går till verksamheten som bland annat är att mata fåglarna på vintern, anordna exkursioner, bedriva ringmärkning på Tippen och bevaka fåglarnas intresse i Gästrikland.

Till dig som redan betalat in medlemsavgiften kan bortse från denna påminnelse. Är du osäker på om medlemsavgiften är betald, vänligen kontakta Ann Horn (E-post: annhorn@gmail.com).

Glöm inte att skriva namn, adress och telefonnummer vid betalningen.
Om ni har frågor angående medlemskap, kontakta kassören.

Avgift 150 kr/år
Plusgironummer 29 15 19 - 7

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Ordföranden har ordet.....	4
Styrelse.....	5
Hemsida och sociala medier	5
Adressändringar	5
Medlemskap.....	5
I kikaren – Hanna Andersson, Valbo	6
Bidrag från Microsoft och Strangells stiftelse	11
Backsvalan borta som häckfågel i Gästrikland	12
Exkursioner/fågelutflykter	16
Sammanfattning hösten och vintern 2024.....	19

Adress:	Gävle Fågelklubb, c/o Sanna Pousar, Älvdansvägen 13, 802 69 Gävle
E-post:	kontakt@gavlefagelklubb.se
Plusgiro:	29 15 19-7

Framsida: Backsvala
Foto: Tomas Källquist

Baksida: Trana
Foto: Arvid Löf

Redaktör: Arvid Löf

Ordföranden har ordet

Kära medlemmar,

Jag hoppas att ni alla har haft en fin vår och sommar med många härliga stunder ute i naturen, fyllda med spännande fågelobservationer. Nu har jag bott ett år i Gävle och dess omgivningar bjuder verkligen på fantastiska möjligheter för oss fågelentusiaster, oavsett om man är nybörjare eller en erfaren skådare. Jag har även varmt välkomnats in i den gemenskap som utgörs av Gävles skådare.

Jag har upplevt Gästrikland som ett mer fattigt fågellandskap men i verkligheten är vi lyckligt lottade som har tillgång till så många varierande miljöer – från södra delen av kusten vid Bottenhavet till de djupa skogarna och de öppna fälten runt omkring. Här finns allt från kustens måsar och tärnor till skogarnas ugglor och rovfåglar, vilket gör att varje utflykt kan bjuda på nya, oväntade upptäckter. Och vem har inte fascinerats av sträcket vid Iggöskaten eller den enastående mångfalden i Färnebofjärdens nationalpark?

För mig personligen är en av höjdpunkterna i fågelskådningen de oväntade mötena – de där ögonblicken när en ovanlig art plötsligt dyker upp, eller när man får se något nytt i fåglarnas beteende. Det är stunder som dessa som gör att man alltid ser fram emot nästa tur ut i markerna, oavsett väder och årstid.

På tal om våra aktiviteter – jag vill påminna er som ännu inte har betalat årets medlemsavgift att göra det så snart som möjligt. Medlemsavgifterna är viktiga för att vi ska kunna fortsätta vårt arbete med att arrangera utflykter, föreläsningar och andra aktiviteter som för oss samman och fördjupar vårt gemensamma intresse. Ni som ännu inte hunnit, vänligen se till att betala in avgiften så att vi kan fortsätta erbjuda ett starkt program under resten av året. Inbetalningskort finner ni inne i medlemsbladet.

Avslutningsvis vill jag tacka alla er medlemmar för ert engagemang och för att ni gör vår klubb till den levande gemenskap den är. Tillsammans fortsätter vi att upptäcka, lära och njuta av fågellivet i och omkring Gävle.

Vi ses ute i fält!

**Med vänliga hälsningar,
Sanna Pousar
Ordförande, Gävle Fågelklubb**

Styrelse

Vår styrelse består, fram till årsmötet år 2025, av följande personer (inklusive suppleanter):

Ordförande:	Sanna Pousar		Marcus Bergström
Sekreterare:	Gustav Wikström		
Kassör:	Ann Horn	Revisorer:	Göran Persson
Ledamöter:	Håkan Söderman		Mikael Dahlbom
	Arvid Löf	Revisors-	
	Per Aspenberg	suppleant:	Tomas Attorps
	Gustav Wikström	Valberedning:	Anders Johansson
	Tomas Källquist		Per Thelin
Suppleant			
	Hanna Andersson		

Hemsida och sociala medier

På GFK:s hemsida <http://www.gavlefagelklubb.se> kan du bland annat hitta information om föreningen, fågellokaler, intressanta fågellänkar och skriva meddelanden i gästboken. Webmaster för hemsidan är Arvid Löf, e-post: arvid.lof@gmail.com.

Vi finns även på instagram: https://www.instagram.com/gavle_fagelklubb/

Adressändringar

Om du flyttar måste du naturligtvis meddela detta så att vi även fortsättningsvis kan hålla kontakten. Skriv ett meddelande till kassör Ann Horn:

Värdshusvägen 20,
818 42 Forsbacka

E-post: annhorn@gmail.com

Medlemskap

Sätt in din medlemsavgift som för år 2024 är 150 kr på GFK:s **plusgiro 29 15 19 – 7**. Kom ihåg att ange ditt namn tillsammans med adressuppgifter vid inbetalning.

Gävle fågelklubb samarbetar med Studieförbundet.

Studieförbundet, Box 1340, 801 38 Gävle. Tel. 026-66 44 80
Besöksadress: Norra Köpmangatan 12 A, Gävle

I kikaren – Hanna Andersson, Valbo

I detta nummer så presenterar vi en av suppleanterna i GFK:s styrelse. Hon har arbetat en hel del med inventering för klubbens räkning och samtidigt är hon kanske vår mest inbitna ekoskådare. Jag mötte Hanna hemma i hennes vardagsrum för en mycket intressant intervju. Nästa gång du träffar henne, kanske på cykeln, så finns det en hel del att prata med henne om. Varför inte fråga henne mer om skyliften som hennes man Per hyrde till henne för en väldigt specifik dag. Sist i denna artikel får du reda på varför och några fler intressanta icke fågelrelaterade fakta om Hanna.

Hanna bor på Trädgårdsvägen i Valbo med sin man Per, som hon enligt sig själv varit gift med i 150 år. Men så kommer hon på att det "bara" är 20 år. De har två barn, där sonen fortfarande bor hemma och dottern i södra Småland. Hon arbetar som chef inom hemtjänsten med en kandidatexamen inom vårdadministration i grunden. Såklart ska vi inte heller glömma bort familjehunden Archie, en riktig pärla. "Hund har jag haft i större delen av livet och just nu har vi Archie som vi 2021 hämtade i Norrtälje. Archie kommer egentligen från Ryssland. Vi tänkte att vi ville göra något gott och hjälpa en hund som inte hade ett hem och då hittade vi denna härliga kille. Vi vet ju inte riktigt hur gammal han är. Vi tror att han är född i början av 2019 men vem vet. Archie är en blandras av det mesta och det bästa". Undertecknad som har träffat Archie ett par gånger tidigare kan intyga hur härlig han är och under intervjun "buffade" han inte bara en gång på min lediga hand för att få mer gos. När vi kommer in på arbetet i klubben så säger Hanna att hon tror att hon suttit som suppleant i styrelsen i ca fem år och har då arbetat en hel del med inventering som klubben tagit på sig. Senast i våras gav inventeringen söder om Rörberg en citronärsla. För övrigt så har hon bl a representerat klubben vid Biologiska mångfaldens dag.

Jag har ett flertal tillfällen träffat på Hanna på cykel eller via fots med tubkikaren på ryggen och jag kom till intervjun väldigt intresserad av det hon sysslar en hel del med - ekoskådning. *"Det började i och med att jag alltid haft hund och då promenerar man en hel del ändå. Men sen så började jag ta cykeln på väg till arbetsmöten i stan. Jag cyklade då via åkrarna i Valbo där jag samtidigt stannade kort för att kolla in fågellokaler och matningar. Där och då föddes tanken att jag kanske skulle cykla och skåda".*

Innan vi går vidare med intervjun så tänker undertecknad att det först och främst kan vara vettigt att förklara för läsaren vad ekoskådning är: Ekoskådning kan definieras på lite olika sätt men den huvudsakliga anledningen till ekoskådning är att röra sig så miljövänligt som möjligt i naturen, till och från skådningen och med det då minska påverkan på miljön och klimatproblemen. Utgångspunkten för skådningen ska vara där du bor och du får ta dig fram genom promenad, cykel, skidor, paddling, simning eller liknande. Dock kan reglerna kring kollektivtrafik variera och det är såklart du själv som bestämmer i slutändan hur du vill räkna dina arter. Om du t ex vill följa Club300:s regler så tillåts kollektivtrafik men vid tävlingar i ekoskådning så brukar det inte tillåtas.

Hanna som lägger en hel del av sin tid på just ekoskådning via cykel lyfter fram att det är bra för miljön men att hon framförallt upplever djur och natur på ett mer nära sätt. *"Skådningen blir liksom mer lättillgänglig och okomplicerad. Det räcker med en promenad i närområdet och det måste inte ske kl. 05.00 eller vid en avskild lokal en bit bort. Skådarstunden blir också längre för man skådar även under tiden, på vägen fram. Ibland ger det lite oväntade arter på vägen till tänkt lokal".* Hanna fortsätter: *"Det är också enkelt att stanna med cykel och ta en annan väg. Hunden inte alltid med men visst hänger han med ut på kortare turer i Valbo".* Jag frågar Hanna om det är så enkelt med ekoskådning som hon beskriver det och undrar om det inte finns några utmaningar. *"Jo självklart och utmaningen med eko-årskryss är att få ihop lika många arter som med bil. Visst tar det tid om man t ex vill ha in mindre flugsnappare som i år sågs i Sandviken – det tar en halv dag att ta sig dit och åter"* säger Hanna och skrattar.

Hon tycker att utmaningen ligger i att tävla mot sig själv och kanske inte tro att man hinner på alla arter som andra gör med bil även om hon bland annat cyklat från hemmet i Valbo ända till Iggön för skådning på Iggöskaten. Men då blev det en hel del packning, mat och vätska och hon valde då även att övernatta där ute. Imponerande!

Hanna fortsätter samtalet med att lyfta fram alla de fördelar som finns. Hon nämner hälsoaspekten, konditionen och att vädret till slut faktiskt inte spelar någon roll eftersom man vänjer sig att välja kläder efter väder. Hanna själv tror att hon är relativt ensam i Gävle att satsa på ekoskådning och hon utmanar fler att göra detsamma.

Vi kommer så in på varför Gävle fågelklubb behövs och vad den bör satsa på för aktiviteter framåt. Om det har hon följande att säga:

”Den behövs verkligen för att sammanföra människor med liknande intressen. Där är ringmärkningen bra för att väcka intresse och för att stärka mångfalden. Det finns dock en risk med att satsa för mycket på en specifik aktivitet och jag tror att det vore bra om vi kunde ha fler tydliga aktiviteter som gör att än fler finner ”sitt” inom fågelintresset”.

Jag ber Hanna ge exempel på sådana aktiviteter.

”Ja men något som är enkelt och verkar för sammanhållningen. Kanske kan man fokusera på inventering av en specifik art som många kan hjälpa till med oavsett fågelkunskap. Då kan fler känna att de kan bidra och det skulle kanske få ut folk i naturen”. Hanna tänker att det också skulle kunna ge en positiv diskussion i gruppens sociala kanaler och hon lyfter fram att det gäller att engagera människor i enklare saker så de med intresse för fåglar och natur känner att de kan hjälpa till. Det ska då även vara enkelt att rapportera och det är bra om arten är enkel att bestämma även för de som inte kan massor om fåglar. Hanna säger att en sån uppgift nog hade lockat in henne i klubben tidigare. ”Det kan alltså verka positivt på rekryteringen av medlemmar, och fler medlemmar behöver vi” menar Hanna.

”Sen tycker jag att det är viktigt att vi har bra exkursionsledare som inte bara kan mycket om fåglar men även kan leda en aktivitet på ett intressant, pedagogiskt och positivt sätt. Sånt lockar fler att delta vid våra exkursioner på sikt”.

Därefter diskuterar vi en eventuell favoritlokal som hon kan rekommendera till andra. Hanna berättar då att hon inte direkt har någon favoritlokal men att hon gillar svämpölar som uppstår. Ett exempel på det är Norrsidan i Sandviken men nämner även de som uppstår vid Överhärde och Ängsberg.

"I dem så byts det ofta ut fåglar från dag till dag och man kommer relativt nära. Det brukar vara bra med vadare i såna pölar förstås men även tättingar hittar ofta dit. Man kan med fördel besöka en svämpöl även om man inte har en tubkikare, bara man har en hyfsad handkikare" säger Hanna.

Efter att ha gjort reklam för svämpölar så vill ändå Hanna avsluta ämnet med en uppmaning om att skåda mer på Iggön/Iggöskaten som enligt henne är en fin och underskådad lokal. Första gången hon såg roskarl i kommunen så var det längst ute på Skaten. Då stod fyra roskarlar där samtidigt. En art som numera annars är rätt svår att få fatt i inom Gästriklands gränser.

Som avslutning så kommer vi in på exkursioner med klubben och vilken exkursion hon själv gärna följer med på. Här målar Hanna upp en härlig stjärnklar vinterkväll: *"Finns det nåt härligare än en riktigt lyckad ugglexkursion? Ta t ex första gången man hör en slaguggla i mörkret...lite kallt, stjärnklart, tyst, väntan och sen kommer den igång. Det är magi som fler borde få uppleva. Man kan ju även leta efter ugglor själv. Varför inte hornuggleungar på sommaren som hörs tiggande lång väg eller åka Ugglrutten som startar en bit före Oslättsfors och som via Smörnäs tar en förbi Säveräng".*

”Sen tycker jag tycker att det vore kul om vi kunde genomföra en omröstning tillsammans med medlemmarna där de kunde få rösta om vad de vill att klubben ska arrangera och vilka fåglar de vill se. Så skapar man skapar exkursioner efter det”.

Vi avslutar så med lite kuriosas.

Då återkommer vi självklart till skyliften. Varför hyrde Hannas man Per en sån till henne? Jo det var ju för att hon skulle få bästa möjliga förutsättningar då hon deltog i riksmästerskapet i tomtskådning. Är det inte fantastiskt? En eloge till hennes man.

Hanna är välutbildad då det gäller fåglar och fågelinventering. Hon har läst totalt 20p i ornitologi vid Uppsala Universitet, Linnéuniversitetet och Karlstad Universitet.

Vi måste ju avsluta artikeln med att berätta att Hanna också samlar på muminmuggar. Hon har 116 olika muggar och totalt ca 130 muggar dubletter inräknade.

Undertecknad snokade runt i hennes visningsskåp och hittade några godbitar som inte författaren själv har.

Text: Mikael Svensson
Foto: Mikael Svensson,
Hanna Andersson

Bidrag från Microsoft och Strangells stiftelse

Under våren och sommaren har Gävle fågelklubbs styrelse arbetat med ansökningar till Microsoft och Strangells stiftelse. Vi kan med glädje meddela att båda ansökningarna har godkänts vilket möjliggör för utökat arbete med våra åtaganden inom fågelklubben.

Ansökan till Microsoft syftade till att arbeta med miljöövervakning och bevarandeprojekt av fåglar, väcka intresse för fåglar och fågelskådning. Vi har för avsikt att dels använda pengarna till exkursioner där vi kan sponsra båtturer eller drivmedelskostnader. Köpa in material till exempelvis holkverkstad och köpa in utrustning att använda inom miljöövervakning, exempelvis ljudboxar vid inventering av berguv.

Stangells stiftelse bidrog med pengar för att utveckla ringmärkningsverksamheten på Tippet. Vi behöver köpa in nya nät, högtalare och tillgänglighetsanpassa för att alla ska kunna ta del av ringmärkningen. Dessutom går en del pengar till de fågelmatningar som vi ansvarar för.

Text: Arvid Löf

Foto: Arvid Löf

Bilden visar en berguv på häckplats

Backsvalan borta som häckfågel i Gästrikland

Backsvalans minskning i vårt land under den senaste tiden är allmänt omvittnad. En fågel med sina naturliga boplatser i vattendragens brinkar blev under 1900-talet hårt drabbad av många regleringar av älvar och åar. En stor andel av de häckande fåglarna återfanns i stället under miljonprogrammets byggnadsintensiva era i de många nybrutna grustagen runt om i landet. Men även här har förutsättningarna sedermera försämrats för svalorna. Vi kan sedan en rad år notera en pågående våg av nedläggningar och därmed påbjuden utsläntning av sandtagen. Vi ser ju också en motsvarande ökning av antalet bergtäkter. Brytning och krossande av berg tycks vara den moderna metoden för att få fyllnadsmaterial ända ner till storleken grus och sand. Birdlife Sverige har på sin hemsida angett att antalet sandtag i Mälmarregionen med häckande backsvalor minskat med minst 75% under de senaste 20 åren. Mot bakgrund av allt detta påbjöd Birdlife Sverige en nationell inventering 2020–2021 av backsvala inkluderande räkning av antal bohålor och vid dessa närvarande fåglar. Mer om detta senare i texten.

För 50 år sedan upplevde vi att backsvalorna fanns spridda lite varstans i landskapet. Mest då alltså vid grustag, men också undantagsvis i andra miljöer. Vid kustfågelinventeringen 1971–72 hittade författaren och Lennart Risberg t.o.m. boplatser under flata stenar på våra skärgårdsöar. Det är förstås svårt att få fram skattningar av populationsstorleken för 50 år sedan. Men det idoga arbetet med Svensk fågelatlas åren 1974–84 kanske kan ge en fingervisning om förekomsten. Arbetet med fågelatlasen skedde på basis av en indelning av landet i 5x5-kmrutor. Vårt landskap innehöll 199 sådana rutor av vilka 189 blev besökta. Av dessa bedömdes i sin tur 149 ha blivit väl undersökta. Fältarbetet avsåg att för varje påträffad art ange häckningskriterium inom rutan. Bland de 149 väl undersökta rutorna klassades 25 innehålla troliga eller säkra häckningar. Rutorna med säkra häckningskriterier var hela 17 stycken. En försiktig gissning med 10–20 häckande par i varje bebodd ruta skulle utmynna i en dåvarande population någonstans i storleksordningen 250–500 par.

En genomgång av Artportalen idag verkar tyvärr bekräfta det faktum att ingen enda häckning är känd innevarande år 2024. Närmast innan dess har arten dock återfunnits häckande varje år under 2000-talet (och längre tillbaka). Ett försök att utifrån AP dokumentera antalet påbörjade häckningar år för år detta millenium presenteras nedan. Bedömningarna av häckningar har besökande ornitologer gjort på olika sätt. Det vanligaste är att man anger ett ungefärligt antal sedda svalor nära bohålen. Maxantalet för respektive lokal ett visst år har då använts (dividerat med två) som ett mått på antal par i kolonin. Av egen erfarenhet vet jag att ett snabbt besök ofta kan ge en underskattning av kolonins egentliga storlek. Ibland har observatören i stället angivit antalet aktiva bohål. I tabellen nedan har en sådan uppgift rakt av använts som

ett mått på antalet häckande par. En viss risk finns då i stället att man överskattar mängden. Det kan ju trots allt finnas nya, men oanvända bohål. Naturligtvis påverkas skattningarna också av sådant som besöksdatum och hur allmänt känd och därmed välbesökt häckningsplatsen är. Några kommentarer om detta kan vara på sin plats. Lokalen "Vretas" utgörs av några grustag på östra sidan av väg 272 mellan Littersbo-Vreta. De blev nog bara inventerade ett år, nämligen 2003. Där fanns ju stora antal bon säkerligen sedan länge, men vid återbesök av mig fem år senare var backsvalorna i alla fall borta. Grusgroparna vid Björke och Trödje har i regel behandlats som en lokal (Björke). Men åtminstone 2013 höll svalorna till i den norra delen av området, vid "Victoriasjön". Häckningarna i Hofors kommun har angivits till olika platsnamn (Långnäs, Fagersta by) men har i tabellen samlats under lokalnamnet Långnäs. Det skall också tilläggas att några mindre kolonier har utnyttjat tillfälliga deponier av sand (Björkebäck) eller sågspån (Skrockmur, Sjulsmyr). Sådana häckplatser kan förstås vara svåra att hitta och därmed bli bortsedda av oss ornitologer.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hofors Långnäs								5	5	3	2	2	5								1			
Fäbodsj Storvik																								
Björkebäck																			5	7	1			
Midsommarb								5																
Trödje						3		5						55										
Björke		4	45	35	15	15	12	20		4	3	2	55	1	15	30	7	15	15					
Skrockmur																								5
Sjulsmyr																							7	3
Rörberg			1	31		6	5	10	50	10	50	6	12	15	25		1							
Vreta				77																				
Årsunda V	20			19	3	15	10	12	10	8	7	4				12	2	25	5	40	57	55	12	5
Summa	20	4	46	162	18	39	27	57	65	25	62	14	72	71	40	42	10	40	20	45	65	56	19	13

Antalet i Artportalen rapporterade häckande backsvalor åren 2000–2023 i Gästrikland

I samband med denna specialsatsning registrerades som väntat högre populationssiffror än kringliggande år. Detta bör alltså indikera en viss underskattning under "normala år".

Inför fältarbetet 2020–21 gjordes en geografisk indelning i mindre delområden inom vilka enskilda personer åtog sig att leta efter kolonier. De som engagerats i den rollen under riksinventeringen var Olof Borgh och Ulf Hultinger, Hanna Andersson, Magnus Enbarr, Per Aspenberg, Filip Markström, Lars Strindberg och Marcus Thuresson. Redan 2020 stod det klart att det bara fanns en kvarvarande klassisk grustagslokal kvar, nämligen den vid Lingbo, Årsunda. Där huserade fortfarande runt 50–70 par backsvalor trots att täktverksamheten upphört. Båda grustagen vid Björke-Trödje och Rörberg var nu utsläntade utan lodräta väggar och saknade följaktligen också närvaro av backsvalor.

Under 2022–23 fanns alltså bara ett grustag, det vid Årsunda, kvar med ett mindre antal häckande backsvalar. I och med upphörd drift blev där tillgången på rasbranter gradvis sämre. Från 17 juli 2024 rapporterade Marcus Thuresson: "Tyvärr inga bon alls. Två knappt urskiljbara bokkammare syns bara nu. Branterna har regnat sönder till stor del, så det har blivit mer en brant backe istället för lodrät vägg. Trist". Innevarande år har alltså inte heller några häckningar hittats i spån- eller sanddeponier.

Ännu aktiva bohål vid Lingbo, Årsunda 2020-06-14

Bohål i spånhög vid torvindustrin Rörberg 2022-06-30. Ett suboptimalt alternativ för fåglarna.

Siffrorna i tabellen ovan får tas för vad de är. Nämligen en bearbetning av spontan rapportering i AP. De är förstås inte alltid helt i överensstämmelse med verkliga antal. Men ändå måste man ju förts och främst vara mycket tacksam för det viktiga dataunderlag som löpande skapas i Artportalen genom rent ideella privata strävanden. Där framkommer ändå en mycket värdefull grov bild av de olika lokalernas glanstider och deras tillbakagång som backsvalemiljö.

I denna artikel berör jag inte den ringmärkningsverksamhet som bedrivits av Kjell Wallin och Marcus Thuresson vid grustagen i Björke och Årsunda. Därifrån finns intressanta resultat att återge om backsvälornas ortstrohet och inflöde av nya fåglar. Men det överlämnas här till respektive märkare.

Kan avslutningsvis tillägga att jag vid kontakt med eldsjälens Tommy Löfgren i Älvkarleby fick det dystra beskedet att inga backsvalar visat sig i kommunen heller där ens på sådana gamla säkra boplatser som Stallmon. Troligen kommer Upplandsstiftelsen att verka för att återskapa lämpliga branter för svalorna. Något som vi kanske borde propagera för med markägarna även från GFK's håll? Framför allt i så fall vid tårkten i Årsunda.

Text och foto: Per Aspenberg

Exkursioner/fågelutflykter

Bra att veta

Alla är välkomna på våra exkursioner. Du behöver absolut inte vara någon expert för att följa med men även du som är en rutinerad skådare ska känna dig välkommen. Våra exkursioner är vanligtvis avgiftsfria men i vissa fall är det aktuellt att dela på reskostnader. I programmet framgår vem som är ansvarig för de olika exkursionerna och vart du ska vända dig för anmälan eller mer information. För att få en trevlig exkursion är det bra att tänka på oömma kläder och oftast är det lämpligt att ha stövlar på. Fika gör också alltid en exkursion lite trevligare. Se tabellen nedan med symboler som används för att förklara karaktären på våra exkursioner.

Utöver exkursionerna nedan planerar klubben att under vintern dra i gång byggandet av holkar till t ex tornseglare och tornfalk och ha en inneträff med bildvisning och föreläsning. Håll uppsikt via band och Instagram för mer information.

Program och text: Tomas Källquist

Hur långt går vi under exkursionen?	Vilken exkursionstyp passar mig?
 Förmodligen blir det mindre än 1 km att gå under exkursionen. Lättgången terräng.	 Det är ett lugnare tempo och enkelt att "hänga med" under exkursionen.
 Det kan bli 1–4 km att gå under exkursionen. Det kan även förekomma förflyttning i obanad terräng eller i och ur båt.	 Det kan förekomma observationer av fåglar under något sämre förhållanden eller längre avstånd. Det är bra om du känner till lite om fåglar för att få ut maximalt av exkursionen.
 Troligen över 4 km att gå under exkursionen. Det kan även förekomma förflyttning i obanad terräng eller i och ur båt.	 Det blir högre tempo och kännedom om aktuella arter krävs troligen för att du skall få ut det mesta möjliga av exkursionen.

Söndag den 15/9

Ringmärkning vid inre fjärden

Fågelklubbens ringmärkning fortgår. Platsen är den vanliga vid Lervik på Avanområdet i kanten mot cisternerna. Exkursionen "blåhakemärkningen" har varit en tradition i Gävle fågelklubb, och den har funnits med i programmet på ett eller annat sätt sedan slutet av 1970-talet. Tyvärr har blåhakarna blivit färre på lokalen och nu bedrivs en ringmärkningsverksamhet som riktar in sig på flera olika arter. Vi lovar närkontakt med flera olika fågelarter i handen, och vi får se hur ringmärkningen går till. Slipper vi otur så borde det också bli åtminstone någon blåhake i fångsten.

Vägbeskrivning finns på fågelklubbens hemsida. Vi har denna exkursion i form av drop-in, dvs du kan komma då det passar och stanna så länge du själv vill. Vi startar c: a kl. 06:00 och håller på till ca kl 09:30. Ringmärkningen är väderberoende, vid dåligt väder ställs den in för fåglarnas skull. Så kolla Gåx-larm via Band extra noga innan, eller väderprognosen.

Samling: Drop-in vid ringmärkningsplatsen. Det finns folk på plats mellan kl. 06:00 och 09:30.

Ledare: Arvid Löf. Tel. 073-070 50 78

Lördag den 28/9

Ringmärkning vid inre fjärden

Se texten ovan gällande den 15/9. Det är samma upplägg men skillnaden denna gång är att vi satsar lite extra på dig som kanske är nybörjare på fåglar eller som vill lära dig mer. Vi tittar lite extra på kännetecken för fågelarter/grupper och lär oss lite mer om fåglarna.

Ledare: Tomas Källquist Tel. 076-28 65 249

Lördag den 5/10

Fågelön Björn

En av våra populäraste exkursioner, ön Björn, är en fågellokal belägen på Upplands nordostligaste utpost. Här ges möjlighet att njuta av sträckande havsfåglar och rastande tättingar. Genom åren har många östliga rariteter rastat på denna ö, och flera ovanliga arter har setts sträcka förbi. Oftast börjar man morgonen med att spana av havet från fyren efter sträckande sjöfåglar; kanske sträcker det förbi en islom eller bredstjärtad labb? När småfåglarna börjar bli mer aktiva, så tar man och går en runda runt ön, för att se vad som valt att rasta. Tajgasångare, kungsfågelsångare och dvärgbeckasin är lite ovanligare arter, som man med tur har chans att se.

Ta med en rejäl matsäck och egen flytväst!

Samling vid fågelsundet klockan 06:30. Det kommer att kosta 300kr per person att åka ut t.or. med båten. Det finns 7 platser. Blir vi fler än så, ordnar vi med en extra båttur som då går 30 minuter senare.

Anmälan endast via epost till perjohan.ulfendahl@telia.com. Platser i båtarna enligt anmälan, först till kvarn.

Söndag den 13/10

Exkursion till Hjälstaviken

Till Hjälstaviken är det en lite längre resa, 14 mil, men det är det oftast värt då det är en fågelokal i toppklass. Här dyker rariteter upp med jämna mellanrum. Trevlig promenadväg runt sjön bjuder på omväxlande miljöer som vasshav, lunden Parnassen, ängsmark, strandäng och vadarbankar vid fågeltorn.

För samlingsplats och tider ta kontakt med vår kontaktperson Cecilia. Även Sanna, vår ordförande, följer med som ledare på exkursionen.

Kontaktperson: Cecilia Olsson, cecilia.ab.olsson@gmail.com, Tel. 070-2671756

Söndag den 27/10

Ringmärkning vid inre fjärden

Ringmärkningssäsongen närmar sig sitt slut. Ljuset kommer nu lite senare så starten är nu ca 07:30. Se i övrigt texten ovan gällande den 15/9. Det är samma upplägg men skillnaden denna gång är att vi satsar lite extra på barnen. Vi hoppas att vi vid detta tillfälle kan få en ny generation fågelskådare att få närkontakt med fåglarna.

Ledare: Arvid Löf. Tel. 073-070 50 78

Lördag den 14/12

Vintermärkning vid Inre Fjärden

Inför vintern kommer vi sätta upp en matning vid vårt ringmärkningsområde. Det ger oss en möjlighet att genomföra en ringmärkning även under vintern för att få närkontakt med våra vanligaste gäster vid fågelbordet. Vi samlas klockan 10 vid Tippen.

Ledare: Arvid Löf. Tel. 073-070 50 78

Lördag den 4/1 2025

Iggön

Enligt tradition börjar vi nya året med en exkursion till Iggön. Det vintriga havet bjuder förhoppningsvis på en del förbiflygande lom, alkor och doppingar. Förbered ryggsäcken för den 2,2 km långa promenaden till platsen för dagens skådning. Matsäck och varma kläder är att rekommendera.

Samling: Kl. 08:00. Ring kontaktperson för info om samlingsplats.

Kontaktperson: Tomas Källquist Tel. 076-28 65 249

Onsdag den 19/2 2025 klockan 19

Årsmöte

Härmed kallas samtliga medlemmar till GFK:s årsmöte. Skrivelser till årsmötet skall ha inkommit till styrelsen senast 15 januari.

Vi bjuder på fika!

Håll koll på hemsidan för eventuella ändringar.

Samling: Kl. 19:00 på Studieförbundet.

Sammanfattning hösten och vintern 2024

Veckodag	Datum	Aktivitet/Utflykt	Samlingsplats
Söndag	15/9	Ringmärkning	Inre fjärden
Lördag	28/9	Ringmärkning	Inre fjärden
Lördag	5/10	Björn	Fågelsundet
Söndag	13/10	Hjälstaviken	Anmälan
Söndag	27/10	Ringmärkning	Inre fjärden
Lördag	14/12	Ringmärkning	Inre fjärden
Lördag	4/1	Iggön	Anmälan
Onsdag	19/2	Årsmöte	Studieförbundet

